

Kære alle.

Her fra hjemmekontoret – også kendt som køkkenbordet – vil jeg gerne sende en julehilsen og et ønske om et godt og virusfrit 2021.

Hvordan samler man op på et år som 2020?

Jeg kan ikke lade være med at tænke tilbage på årets første KOMDIR-arrangement i starten af februar. Vi gav hånd, vi sad tæt og vi tænkte mere på nærhedsreform og ledelsesparadigmer end håndsprit og positivprocenter.

"Hvis det offentlige igen skal blive et redskab for det gode samfund, er der behov for at vende verden på hovedet", sagde Kurt Klaudi under sit oplæg... Vende verden på hovedet... Ingen af os, der var til stede den aften, kunne forudse, i hvilken grad verden få uger senere ville blive vendt på hovedet.

Corona-træthed og generel udmattelse fylder lige nu en hel del – i samfundet og i vores organisationer – men **2020 handler for mig stadig mere om fællesskab end fælles frustrationer**. Vi har som borgere bevist, at vi alle bærer evnen og viljen til at hjælpe samfundet og hinanden. Vi har som kommuner bevist, at vi kan løfte selv de sværeste opgaver – sammen. Og som kollegaer har vi oplevet, at vi kan søge støtte og sparring hos hinanden, når det er tiltrængt.

2020 handler for mig også om læring – faglig og personlig. Én af krisens store oplevelser har været at se, hvordan ledere og medarbejdere i fællesskab har taget ansvaret og opgaven på sig. Hvordan vi fra central hånd traf beslutninger og kunne nøjes med at tegne nogle overordnede streger, mens den lokale ledelse og medarbejderne i høj grad udfyldte rammerne på mere eller mindre kreativ vis. Dét er en del af den læring og erfaring, jeg personligt tager med mig videre.

I KOMDIRs hovedbestyrelse blev vi tidligt enige om at sætte fokus på netop **Corona-læring** – i egne kommuner og i fællesskab på tværs. Derfor sendte vi i april en opfordring ud til alle om at evaluere på krisens første måneder, og vi satte gang i **KOMDIRs egen Corona-rapport**, der udkom i juni.

Rapporten, der fortsat kan læses på komdir.dk, fremhævede en række positive erfaringer med blandt andet større samarbejde på tværs, smidigere arbejdsgange, klar kommunikation og den digitale dynamo, der ramte os.

Corona-rapporten gav os **en faglig skammel at stå på** under krisen og den har efterhånden fået lidt af et liv. Næstformand Eik Møller og jeg har eksempelvis haft den med under armen (eller som vedhæftet fil), når vi har holdt møder med departementschefer eller holdt oplæg i forskellige sammenhænge. Rapporten er læst med interesse af forskere på både Århus og Roskilde Universitet og den er blevet omtalt i adskillige medier.

Corona-rapporten stillede på mange måder **flere spørgsmål end svar** og det var oplagt at tage udgangspunkt i de spørgsmål, da vi planlagde KOMDIRs konference i august. Lige som det var

oplagt, at KOMDIR skulle være de første til at samle os alle igen... lød det fra jubeloptimisten i sommer, inden smittetallene begyndte at stige på ny. Verden var stadig vendt på hovedet i august og derfor vendte vi også planerne på hovedet og omdannede den fysiske konference til **en række webinarer**.

Webinarerne har vist sig at være et rigtig godt redskab til at dele både viden og erfaring. Vi har haft faglige inputs om samskabt styring og sammenhæng og ledelse på tværs. Lige som flere af jer har delt jeres erfaringer og refleksioner med de to emner. Tak til de, der har delt, og til de, der har deltaget. Erfaringerne har været så gode, at vi gerne vil fortsætte med webinarer næste år. Ønsker til emner eller andre inputs er mere end velkomne.

Både webinarerne, Corona-rapporten og de interviews med aktuelle kommunaldirektører, som I kan finde på komdir.dk, er **nye måder for KOMDIR at arbejde på**. Men det ligger helt i tråd med Hovedbestyrelsens erklærede mål om at skabe nye rum for vidensdeling og at give KOMDIR en relevant stemme i debatten. Og de positive erfaringer har givet os lyst og mod på mere.

Det er efterhånden et års tid siden, Hovedbestyrelsens [mål](#) og **indsatsområder** blev vedtaget. Selv om Corona naturligvis har stjålet en del af opmærksomheden, har vi fortsat fuld fokus på indsatsområderne – og det er da heller ikke en enten eller. Fra de digitale milepæle til det tværgående samarbejde og den faglige frisættelse - erfaringerne fra Coronakrisen har givet os nye redskaber og nye perspektiver på vores indsatsområder.

I foråret, der kommer, vil vi særligt sætte fokus på et styrket lokaldemokrati og rammerne for **demokratisk dialog** (indsatsområde #1). Andelen af kommuner, der afprøver nye redskaber til demokratisk dialog, er steget markant i løbet af den seneste valgperiode, og eksperimenterne er formentlig ikke blevet færre - blot mere digitale - det seneste år.

Men det halter med viden om, hvilken værdi de mange initiativer har, hvilke forudsætninger, der har været til stede, når det er lykkedes, og hvilke barrierer, der har stået i vejen, når det er mislykkedes. Står det mål med de ressourcer, det kræver? Hvilke initiativer fungerer til hvad? Og hvorfor er det overhovedet en opgave for topledelsen? Det er blot nogle af de spørgsmål, **vi gerne vil undersøge og perspektivere**.

Lige som med Corona-rapporten vil vi både arbejde med kvantitative og kvalitative undersøgelser – og dele jeres konkrete eksempler. Jeg håber, I vil støtte op om denne undersøgelse i samme grad, som I gjorde den sidste. Vi vil fortælle meget mere om projektet på den anden side af nytår.

I 2021 vil vi naturligvis også have fokus på **Hovedloven**, som vi stadig venter på, og **Nærhedsreformen**, som synes lidt tættere på. I hvert fald lancerede Statsministeren i år et 7-kommuneforsøg, der har potentiale til noget stort – hvis det vel og mærke får lov. Jeg har i pressen tidligere omtalt 7-kommuneforsøget som 'potentielt vigtigt og værdifuldt'.

Vigtigt, fordi der er brug for reel nytænkning på området. Værdifuldt, fordi de syv kommuners erfaringer kan danne grobund for nødvendig forandring i alle 98 kommuner. Og potentielt, fordi vi ikke ved, om forsøget reelt får den frihed, statsministeren lægger op til. Og fordi **forsøget**

alene skaber værdi, hvis erfaringerne efterfølgende bliver sat i spil og ikke blot ender som et sjovt kuriosum fra 2021.

KL har inviteret KOMDIR med ind i sin **arbejdsgruppe om nærhedsreformen**, mens vi også er i løbende kontakt med Statsministeriets udpegede mand på nærhed. Vi vil tilbyde vores hjælp med at oversætte – og minde om - virkeligheden, når der er brug for dét, og støtte de syv kommunaldirektører i det omfang, de måtte ønske det. Jeg håber samtidig at kunne lokke de syv til løbende at dele deres erfaringer og refleksioner med os alle.

Både vores undersøgelse af demokratisk dialog og arbejdet med nærhedsreformen vil uden tvivl præge **KOMDIRs landsmøde**, som I forhåbentlig allerede har lagt i kalenderen den 6. og 7. maj 2021. Jubeloptimisten tror igen på et fysisk møde, men vi er naturligvis klar til at afvikle KOMDIRs første virtuelle landsmøde og Generalforsamling, hvis det skulle blive nødvendigt. Verden er stadig vendt på hovedet, men vaccinen er på vej – lige som den officielle invitation til landsmødet i Vejle.

Jeg vil slutte med at **rette blikket ud mod verden**, for selv om verden lukkede ned, gjorde KOMDIRs internationale arbejde det ikke. Per Røner, KOMDIRs repræsentant i de internationale fora, fortæller, at interessen for danske inputs har været stor – både om Corona-håndtering, på klimaområdet og generelt. På årets ICMA-konference deltog Connie Hedegaard som keynote speaker, mens 4 danske kommunaldirektører gav eksempler på, hvordan vi i Danmark arbejder med klimatilpasning. Det er en flot repræsentation, så tak for det.

2020 har været et år, vi ikke glemmer – og det er ikke slut endnu. Vi er alle fortsat i beredskab og lige foran os står en stor og vigtig opgave med vaccinering og fortsat fokus på at overholde myndighedernes retningslinjer, indtil vaccinen får sin fulde effekt. Men jeg håber trods alt, at der også vil være **tid til ro, familie og fordybelse** i de kommende uger. Det er formentlig ikke kun hjemme hos mig, at det er tiltrængt.

Med ønsket om en tryk jul og et godt nytår,

Niels Ågesen

Formand, Kommunaldirektørforeningen, #KOMDIR

Lidt ekstra til juleferien:

- [Se video](#) fra KOMDIRs seneste webinar om sammenhæng og ledelse på tværs
- [Gense video](#) med Jocelyne Bourgon, der giver de danske kommunaldirektører sit bud på, hvad vi kan tage med fra Coronakrisen
- [Læs artikler](#) på komdir.dk om Corona-håndtering med kommunaldirektørerne fra Høje Taastrup, Svendborg og Hjørring Kommune